



Secretariatul Parlamentului Republicii Moldova

Direcția generală juridică

AVIZ

la proiectul de lege pentru modificarea unor acte normative
(stimularea dezvoltării și utilizării serviciilor electronice)
(nr. 322 din 26.09.2023)

Direcția generală juridică a examinat proiectul de lege menționat în titlu, prin prisma prevederilor art. 54 din Regulamentul Parlamentului, adoptat prin Legea nr. 797/1996 și Legii nr. 100/2017 cu privire la actele normative, și expune următoarele considerente.

I. Obiecții de ordin general

1. Proiectul de lege a fost înaintat de către Guvern, fapt ce corespunde prevederilor art. 73 din Constituție și art. 47 din Regulamentul Parlamentului.

2. Prin natura relațiilor sociale reglementate, proiectul de lege se înscrie în categoria legilor organice, adoptarea cărora ține de competența exclusivă a Parlamentului, fiind astfel în concordanță cu prevederile art. 66 și art. 72 din Constituție.

3. Conform notei informative la proiect, intervențiile propuse vin să reglementeze și să extindă utilizarea instrumentelor digitale în interacțiunea cetățenilor cu sectorul public. În acest sens, se propun modificări în Legea nr. 173/1994 privind modul de publicare și intrare în vigoare a actelor oficiale; Legea nr. 273/1994 privind actele de identitate din sistemul național de pașapoarte; Codul fiscal nr. 1163/1997; Legea cadastrului bunurilor imobile nr. 1543/1998; Codul de procedură civilă al Republicii Moldova nr. 225/2003; Legea nr. 71/2007 cu privire la registre; Legea nr. 131/2007 privind siguranța traficului rutier; Legea nr. 220/2007 privind înregistrarea de stat a persoanelor juridice și a întreprinzătorilor individuali; Legea nr. 98/2012 privind administrația publică centrală de specialitate; Legea nr. 142/2018 cu privire la schimbul de date și interoperabilitate și Legea nr. 246/2018 privind procedura notarială.

Actele normative enunțate au rolul de a reglementa și facilita digitalizarea diferitor procese tradiționale, cum ar fi: identificarea unei persoane; inițierea afacerii; încheierea contractelor; furnizarea informațiilor din registrele de stat și altele prin utilizarea mijloacelor electronice și utilizarea identității electronice; asigurarea interacțiunii între autoritățile publice/organizațiile private și persoane

fizice/juridice fără prezența fizică și/sau necesitatea prezentării documentelor/actelor pe suport de hârtie.

Necesitatea elaborării proiectului de lege a rezultat din executarea acțiunii nr. 2.13 „Promovarea cadrului normativ în vederea stimulării dezvoltării și utilizării serviciilor electronice” din Planul de acțiuni al Guvernului pentru anul 2023, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 90/2023.

II. Privitor la concordanța proiectului de lege prevederilor legislative și respectării normelor de tehnică legislativă

1) Art. IV, modificarea Legii cadastrului bunurilor imobile nr. 1543/1998.

1. Art. 30¹:

a) **alin. (1)**, ținând cont de modificările propuse la art. 11 alin. (1) din Legea nr. 246/2018 privind procedura notarială (Art. XI din proiect), care acordă competență notarului de a depune cerere de înregistrare a dreptului în registrul bunurilor imobile, propunem completarea alin. (1) al art. 30¹ în final cu următorul text: *„prin depunerea unei cereri de înregistrare a dreptului în formă electronică”*;

b) **alin. (2) și (4)**, pentru un spor de precizie normativă, după cuvântul *„înregistrarea”*, *„înregistrării”*, propunem a se introduce cuvântul *„dreptului”*.

2. **Art. 32 alin. (4)**, întru respectarea terminologiei utilizate în Legea nr. 124/2022 privind identificarea electronică și serviciile de încredere, sugerăm substituirea cuvintelor *„se comunică în scris solicitantului”* cu textul *„se comunică solicitantului în scris pe suport de hârtie sau în format electronic”*. Reiterăm obiecția și pentru art. 33 alin. (3).

3. **Art. 44 alin. (1)**, cu referire la cuvintele propuse în substituie, din norma propusă rezultă, că înregistrarea ipotecii se va efectua în baza cererii depuse în condițiile art. 30¹ sau în baza cererii debitorului ipotecar sau a creditorului ipotecar, *în alte cazuri*.

Formularea *„în alte cazuri”* este lipsită de precizie și nu explică cu claritate, care pot fi celelalte cazuri, pentru care ipoteca va putea fi înregistrată la cererea debitorului ipotecar sau a creditorului ipotecar. Dacă autorul a avut în vedere alte cazuri decât cele specificate la art. 30¹, sugerăm substituirea cuvintelor *„în alte cazuri”* cu textul *„ în alte cazuri, decât cele prevăzute la art.30¹”*. În caz contrar, formularea *„în alte cazuri”* urmează a fi însoțită de expunerea exactă a cazurilor la care se face referință.

2) Art. VI, modificarea Legii nr. 71/2007 cu privire la registre.

Art. 29 alin. (3¹), pentru precizia normei, cuvântul *„hârtie”* sugerăm a fi substituit cu cuvintele *„pe suport de hârtie”*. Aceeași obiecție este valabilă și pentru alin. (3²).

3) Art. VII, modificarea Legii nr. 131/2007 privind siguranța traficului rutier.

1. Art. 54:

1) alin. (1), cu referire la modalitățile de eliberare a certificatului de înmatriculare și a plăcilor de înmatriculare, norma propune că acestea să fie eliberate, *fie personal proprietarului sau mandatarului, fie prin intermediul serviciului guvernamental de livrare (MDelivery)*. Dacă pentru eliberarea personală, norma specifică, că documentele respective vor fi eliberate proprietarului sau mandatarului, atunci pentru eliberarea acestora prin intermediul serviciului guvernamental de livrare (MDelivery), norma nu indică persoanele cărora vor fi livrate certificatul de înmatriculare și plăcile de înmatriculare. Deși, se subînțelege, că pentru ambele cazuri, acestea se eliberează/livrează proprietarului sau mandatarului, în scop de precizie normativă, recomandăm expunerea primului enunț în următoarea redacție:

„Autoritatea care efectuează înmatricularea vehiculului, la solicitarea proprietarului sau mandatarului depusă în format electronic sau la ghișeu, eliberează personal sau prin intermediul serviciului guvernamental de livrare (MDelivery), certificatul de înmatriculare și plăcile de înmatriculare”;

2) în contextul modificărilor propuse la acest articol, propunem substituirea cuvintelor „*Modelul certificatului de înmatriculare*” din conținutul alin. (3), cu textul: „*Modelul certificatului de înmatriculare pe suport material și a certificatului de înmatriculare digital*”.

4) Art. VIII, modificarea Legii nr. 220/2007 privind înregistrarea de stat a persoanelor juridice și a întreprinzătorilor individuali.

1. Art. 4, alin. (1), pentru a fi în acord cu terminologia utilizată în Legea nr. 124/2022 privind identificarea electronică și serviciile de încredere, cuvintele „*în mod electronic*” propunem a fi substituite cu cuvintele „*în format electronic*”.

2. În contextul în care se propune ca pentru înregistrarea de stat a persoanei juridice (art.7) și pentru înregistrarea modificării datelor înscrise în Registrul de stat al întreprinzătorilor individuali (art. 29) nu va fi necesară depunerea documentului ce confirmă achitarea taxei de înregistrare a persoanei juridice/modificărilor, menționăm, că art. 12 alin. (3) lit. e) din Lege de asemenea prevede, că *pentru înregistrarea sucursalelor persoanelor juridice autohtone se depune documentul ce confirmă achitarea taxei de înregistrare*.

Întrucât proiectul de lege nu face nicio mențiune referitoare la modificarea acestui articol, sugerăm revederea normei cuprinse la art. 12 alin. (3) lit. e) în sensul, dacă nu necesită a fi modificat și acest articol.

5) Art. XII alin. (2), în partea ce ține de abilitarea Camerei Notariale și Agenției Servicii Publice ca în termen de 4 luni de la data intrării în vigoare a legii să stabilească conținutul cererii și documentele necesare pentru înregistrarea dreptului..., procedura de documentare a faptului imposibilității depunerii de către notar a cererii de înregistrare a dreptului în formă electronică, precum și soluționarea cazurilor de refuz al registratorului de a înregistra dreptul, considerăm că aceste prevederi urmează a fi reglementate în conținutul alin. (1) al art. 30¹ din Legea cadastrului bunurilor imobile nr. 1543/1998 (Art. IV din proiect). Astfel, recomandăm ca norma propusă la Art. XII alin. (2) să fie

expusă printr-un nou enunț în următoarea redacție: „*Modelul cererii și lista documentelor necesare pentru ... în continuare după text*” să fie cuprinse într-un regulament aprobat de Guvern”.

În cazul acceptării propunerii înaintate, sugerăm expunerea Art. XII în următoarea redacție:

„Art. XII. – (1) Prezenta lege intră în vigoare la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

(2) Guvernul, în termen de 4 luni de la data intrării în vigoare a prezentei legi, va elabora actele normative necesare implementării acesteia”.

În concluzie, proiectul de lege poate fi supus examinării în cadrul ședințelor plenare.



Ion CREANGĂ,
Șef Direcție generală